

prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
Judecător: C. Vîrlan
instanța de apel: Curtea de apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, L. Pruteanu, I. Cotruță

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Iurii Morozenco împotriva lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana cu privire la partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea bunului în schimbul unei sulțe,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului său Anatolie Bruma, fiindu-le acordat termen apelaților pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2014, Iurii Morozenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana cu privire la recunoașterea dreptului la dispoziția asupra imobilului și exercitarea dreptului de proprietate prin înstrăinarea cotei-părți din acest apartament.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este coproprietarul a 3/8 cotă-parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău conform contractului

de donație a apartamentului nr. 1591 din 15 aprilie 2009, înregistrat la Organul cadastral teritorial Chișinău.

Menționează reclamantul că în calitate de coproprietar al apartamentului a efectuat notificări în adresa celorlalți coproprietarii privind exercitarea dreptului de preemțiune asupra apartamentului nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău, însă ultimii au refuzat fără motiv acest fapt.

Solicită, Iurii Morozenco, recunoașterea dreptului la dispoziția juridică asupra bunului prin înstrăinarea oricărei persoane cota-parte de 3/8 din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău, înlăturarea obstacolelor în ceea ce privește înstrăinarea cotei-părți de 3/8 din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău prin permiterea la încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

La 20 iunie 2014, Iurii Morozenco a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând, partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea în proprietatea lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana a 3/8 cotă parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău în schimbul unei sulțe (f.d. 32-33).

La 7 iulie 2017, Iurii Morozenco a depus cerere de modificare a cerințelor, solicitând partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea în proprietatea lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana a 3/8 cotă parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău în schimbul unei sulțe în mărime de 232 800 lei, încasarea în mod solidar din contul lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana în beneficiul său cheltuielile de asistență juridică în sumă de 9000 lei și cheltuielile legate de ieșirea la fața locului a executorului judecătoresc în mărime de 1800 lei (f.d. 103-104).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 9 august 2017 acțiunea s-a admis, s-a dispus partajarea apartamentului nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău, s-a transmis în proprietatea lui Igor Zaharov 3/8 cotă-parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău, care a aparținut lui Iurii Morozenco cu drept de proprietate și s-a încasat din contul lui Igor Zaharov în beneficiul lui Iurii Morozenco sulța bănească în mărime de 232 800 lei, s-a încasat din contul lui Igor Zaharov în beneficiul lui Iurii Morozenco taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 150 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și cheltuielile de citare în sumă de 1300 lei, în total 6950 lei (f.d. 126-129).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma, fiindu-le acordat termen apelanților de pînă la 5 decembrie 2017 ora 10:15, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2493,73 lei fiecare. A fost explicat apelanților că în caz de neprezentare a apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei, cerere de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f.d. 158-159).

La 5 decembrie 2017, Igor Zaharov și Iașiuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii enunțate cu emiterea unei noi încheieri privind primirea spre examinare a cererii de apel în baza taxei de stat achitate.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Igor Zaharov și Iașiuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma la 5 decembrie 2017 în termen, deoarece conform recipisei se confirmă faptul că avocatul recurenților a recepționat încheierea contestată la 27 noiembrie 2017 (f.d. 160).

Recurentul, Igor Zaharov și Iașiuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel a emis încheierea bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept procesual. Astfel recurenții susțin că la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de 150 lei. Ulterior prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 martie 2014 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i comunicat lui Iurii Morozenco despre necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 3686,10 lei.

Menționează recurenții că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 4 martie 2014 nu este motivată, iar din conținut acesteia nu poate fi stabilită concluzia instanței de judecată cu privire la necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 3686,10 lei.

Consideră recurenții că cauza în ordine de apel urmează a fi examinată în baza taxei de stat achitată în mărime de 112, 5 lei, luând în considerație pretențiile reclamantului, hotărârea atacată și argumentele atacate.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, Iurii Morozenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Zaharov și Iașiuc Tatiana cu privire la partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea în proprietatea lui Igor Zaharov și Iașiuc Tatiana a 3/8 cotă parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău în schimbul unei sulte în mărime de 232 800 lei (f.d. 103-104).

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prin hotărârea primei instanțe din 9 august 2017, acțiunea s-a admis.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 8 septembrie 2017, Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma au depus cerere de apel nemotivată, iar la 21 noiembrie 2017 au depus cerere de apel motivată cu anexarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 112,5 lei fiecare (f.d. 145-146).

La 21 noiembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea sus menționată (f.d. 158-159).

Potrivit art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Iar conform art. 365 alin. (1) și (4) al Codului enunțat, în cererea de apel se indică: instanța căreia îi este adresat apelul, numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală, hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului, numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel, documentele ce se anexează. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documentele din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plîngerii), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportând normele citate la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 de a nu da curs cererii de apel depusă de Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma, cu acordarea a unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, or, recurenții la depunerea cererii de apel nu au achitat integral taxa de stat și contrar prevederilor art. 365 alin (4), au depus cererea de apel cu anexarea dovezii de achitare parțială a taxei de stat.

Potrivit pretențiilor înaintate, reclamantul solicită partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea în proprietatea lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana a 3/8 cotă parte din apartamentul nr. 1 din str. XXXXX mun. Chișinău în schimbul unei suite în mărime de 232 800 lei (f.d. 103-104).

Prin urmare, litigiul suspus judecării este unul patrimonial.

Astfel, instanța de apel corect a stabilit cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată de către apelanți pentru depunerea apelului, or, potrivit contractului de donație nr. 1591 din 15 aprilie 2009, prețul acestuia constituie obiectul acțiunii care este în sumă de 122 870 lei (f.d. 8-10).

În acest context, nu pot fi reținute argumentele recurenților că cauza în ordine de apel urmează a fi examinată în baza taxei de stat achitată în mărime de 112, 5 lei, luând în considerație pretențiile reclamantului, hotărârea atacată și argumentele atacate, or având în vedere cerințele reclamantului, precum și hotărârea contestată, instanța de apel just a ajuns la concluzia cuantumului taxei de stat.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, dacă aceasta se adresează cu o cerere în acest sens, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care

justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

În acest context este de subliniat că, Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma nu a invocat circumstanțe de ordin financiar în vederea imposibilității de a achita taxa de stat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Igor Zaharov și Iațuc Tatiana prin intermediul avocatului lor Anatolie Bruma.

Se menține încheierea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Iurii Morozenco împotriva lui Igor Zaharov și Iațuc Tatiana cu privire la partajarea proprietății comune în cote-părți prin atribuirea bunului în schimbul unei sulțe.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală